

האומנים נשדדים - המדינה מפסידה - הקונה מרומה

חוק 3. חוק מסיקניה - כל אורח במדינה חייב לשלם מסיקניה. ביצוע חוק זה שייר למכס, שמדי פעם ערך פשיטות בהיקף זעיר ללא תוצאות. המכס טוען שיש עדיפות ראשונה לספקי טורים אחרים, וגניבה בסדר גודל כזה אינה עושה עליהם רושם.

פשע

משתלם

5 פי הערכת הפרציה, אומדן כמות המכירה של קסטות פירטיות הוא כמיליון יחידות לשנה. יוצא איפוא שההפסד שנתי למדינה, לאומנים, ולהברות התקליטים הוא כדלקמן:

מסיקניה ומס'ערך-מוסף למדינה בי-14 מיליון שקל.
מסיכנסה 11.8 מיליון שקל.
סך-הכל מיסים למדינה 2.62 מיליארד שקל.

האומנים מפסידים 4.6 מיליון שקל. היוצרים מפסידים 2.4 מיליון שקל.

החברות מפסידות עלידי מניעת הכנסה, הוצאות מימון והוצאות כלליות 13.4 מיליון שקל לשנה.

מוסיף עורך-דין שפר: "מישרד-המיסחר התעשייה והתיירות שולח אמנם פקחים, אבל להברות החוקיות, כדי לבדוק את הסחורה החוקית. לשאלתנו מדוע אינם נוהגים כך כלפי הפירטים, שמכירים קטן וטוב בחורות בשוקים, התשובה היא חוסר כוח אדם. נפגשו עם אוריאל לין, הממונה על הכנסות המדינה, אשר הקירות מס'הכנסה והמכס עובדות איתו. לין הבין, אמנם, את חומרת המצב, אבל לי צערנו לא זו דבר בעניין בצורה משמר עותית."

בהונג קונג היו קסטות פראיות בסדר גודל של כ-90 אחוז מהשוק. הואיל ושיל-טונות המדינה נרתמו לפעולה בנגע הזה, ירד אחוז הקסטות הפירטיות ל-4 אחוזים בלבד. בארצות-הברית עבירות אלה הן עבירות פדרליות של המדינה, והקנסות הם בסדר גודל של 20 אלף דולר. אצלנו החוק הוא משנת 1911 והקנס על עבירה מסוג זה הוא 250 לירות בלבד. לסוחר הקסטות העסק משתלם מאוד ואפילו מעורר פשע מסוג זה.

מישרד-המישפטים הבטיח לשנות חוק זה, אבל בינתיים לא זו כלום בעניין. אפשרות של החרמת ציוד יש רק למכס ולשילטונות. לכוחות פרטיים אין את הכוח להילחם בתופעה זו. יוצא שהמצב ירדור במשך זמן קצר מאוד, ושוק-התקליטים יתמוטט לחלוטין. מכיוון שקסטות חוקיות כמעט ואין קונים מכיוון שמהירן כפול מזה של הקסטות הפירטיות.

הנוק כפול ומכופל מכיוון שהמדינה מפסידה את הרווחים, אבל ממשכה לגבות מיסים בסך עשרות מיליוני שקלים לשנה. אם תתמוטט תעשיית-התקליטים, תיפסק ההכנסה גם מחברות-התקליטים ואז הפסדה הוא כפול.

הקסטות השדודות

אחת החנויות השדודות: התחנה המרכזית אולפן הקלטות פרימיטיבי

תעשיית התקליטים: "עוד בתאריך 4.10.77 הוגשה תלונה למישטרה. נמסרה להם קסטה פירטית, שנקנתה מאדם מסויים, שנחשד שהוא פוסק בזה. קיבלנו צרחיפוש, מצאנו קסטות ומסרנו אותן לבדיקה במישטרה, כדי להוכיח שהן אינן חוקיות, כן מסרנו חוות-ידעת מישפטית על עניין זכויות-יוצרים. המישטרה לא מצאה, לדבריה, מספיק ראיות, אף-על-פי שפרשת הקסטות היא עבירה מפורשת על החוק, והיום

אומר: "העניין הזה נמשך כבר ארבע-חמש שנים ועד היום לא נעשה דבר מצד הגורמי מים הקשורים לנושא. העניין נראה מוזר ובלתי ניתן לעיכול. כאשר פקיד-בנק מועל בסכום של 50 אלף לירות, הוא יוכנס תוך זמן קצר לבית-הסוהר, גנב שיפרוץ לחנות ויגנוב טלוויזיה ציבוענית שערכה 100 אלף לירות, ייאסר מיד, והנה, כנגד זה, גונבים כמה אנשים מיליוני שקלים כל יום, ודבר לא נעשה נגדם עלידי השיל-

עבירות על חוקי ההקלטות מבוצעות

אדי יום באופן גלוי ברחובות תל-אביב,

אך רשויות השילטון וחברות התקליטים

עומדות מול התופעה חסרות אונים

הפשע מבוצע על דוכנים בתחנה-המרכזית ובשוק-הכרמל לאור היום. שלושה חוקים חלים על קסטות: חוק זכויות-יוצרים, שקובע שלא יורשה לאדם פרטי לעשות קסטה פירטית, ואם עשה כן, עבר על החוק; חוק פיקוח על מיצרכים ושירותים, צו בדבר סימון תקליטים (1957). זהו חוק שעל ביצועו ממונה מישרד-התעשייה. החוק הזה מצייין במפורש: "לא ימכור אדם הקלטה, לא יציענה למכירה, אלא אם ההקלטה מסומנת בהתאם להוראות של החוק הזה, והסימן הזה חייב לכלול בשפה העברית את שם בעל ההקלטה ומענו, או סימן המיסחר הרשום שלו. ב. שם היצרן ומענו או סימן המיסחר שלו - הרשום שלו כגון: סי-בי-אט או הד ארצי וכי."

סעיף 8 בחוק קובע חד-משמעית: לא יסמן אדם או סוחר הקלטה, לא יתארן ולא יגרום לסימונם או לתיאורם שלא בהתאם להוראות צו זה.

טונות המוסמכים אשר הופקדו על אכיפת החוק במדינה. לפי הערכה זהירה נמכרו עד היום יותר מ-50 אלף קסטות פראיות רק של פסטיבל-שירייהילדים ולפחות עוד כמות כזאת תימכר בשבועות הקרובים. כלומר, היקף הגניבה רק של פסטיבל-שירייהילדים יסתכם בסך כולל של יותר מ-35 מיליון לירות. גורמים רשמיים המפיקים תקליטים חייבים לשלם 50 אחוז מסיכנסה, כך שגם המדינה לבד נשדדת בכ-25 מיליון לירות.

זכויות יוצרים

מדוע המישטרה שותקת? מדוע המכס אדיש? מדוע מישרד-התעשייה לא אוכף את חוק הפיקוח על המיצרכים? מסביר עורך-הדין יצחק שפר, המנהל-הכללי של הפרציה הבינלאומית של

רזל-בוז! פסטיבל-הילדים בעש"ר רים שקל בלבד, שתי החליכות בשלושים וחמישה שקל, בוזל-בוזל, לגבות ולאדון, מוסיקה אוריינטל, דקמוש וצלילי הכרם אוריינאל, ברברה סטרייסנד, שימי תבורי, אריק עם מישקפיים ובלי מישק-פיים, למה ללכת לדיזנגוף, כאן הכל בוזל!"

צלילים אלה בוקעים מדי יום בשוק-הכרמל בתל-אביב, בין קילו עגבניות, תות-שדה מהשטחים, מחוכים וחזיות, יש כאן דוכני-מוסיקה. בין הצעקות והרעש הרב נשמעים ברחבי השוק צלילים המורכבים של השירים עוודני יד, סבא בא, אבא בא, מתוך פסטיבל-הילדים האחרון, וכן קולה הנפלא של הזמרת ברברה סטרייסנד, השרה את הלהיט החם ביותר

קולותיהם של הזמרים מתערבבים עם צעקותיו של הרוכל המכריז על מרי-כולתו בראש חוצות: "בואו לקנות מציאה, כל קסטה עשרים שקל." קסטה ועליה כל שירי פסטיבל-שירייהילדים עולה כאן 20 שקל בלבד, בעוד שבתנות התקליטים הרגילה מחירה 60 שקל, ועוד מס'ערך-מוסף.

סוחר הקסטות השחורות מתרכזים בי-שוק-הכרמל, בתחנה-המרכזית וליד הדואר-המרכזי של תל-אביב. כן ממוקמים דוכנים כאלה גם בשכונת-התקווה, בחיפה ובירושלים. הקסטות הפירטיות האלה נמכרות לאור היום ואין פוצה פה ומצפצף, סוחר הקסטות עושים רווחים קלים על חשבון אלה שטרשו והשקיעו הון תועפות בתקליטים טים אלה, בלי לשלם מסיקניה, בלי לשלם מס'ערך-מוסף, ובלי לשלם עבור זכויות יוצרים.

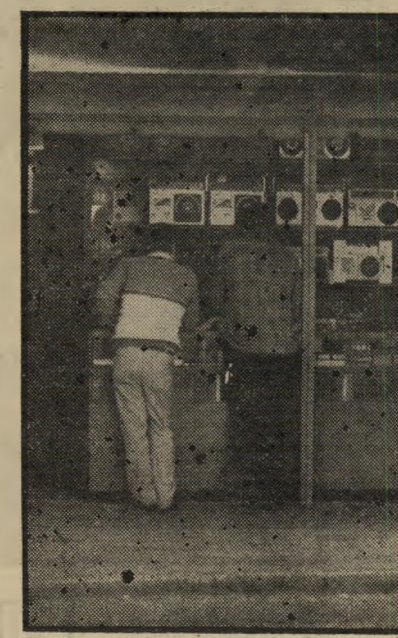
הקלטות

פראיות

כאדם בעל ידע מינימלי בהקלטות יכול להיות יצרן קסטות מוקלטות בשעות-הפנאי שלו ובביתו. אם יש לו מערכת-סטריאופונית סבירה, המסוגלת להקליט מן המקול (פטיפון) או רשם-קול קסטות, הוא כבר יכול להיכנס אל תוך הביזנס, ואומנם, מוכרי הקסטות השחורות או הפירטיות הם בעלי אולפן-הקלטות פרימיטיבי וביתי כזה. "אני מוכר כאן מה שהולך היום בשוק. תביאו לי איזה תקליט שאתם רוצים ואני אעשה לכם ממנו כמה העתקים. אחד? עשרים? ארבעים? רק תביאו, אני עושה לכם את זה בסיטונות, אכסטרפרופסיונל", טוען מוכר בתחנה-המרכזית.

היום קמה תעשייה שלמה של הקלטת קסטות פראיות, ישנם מיפעלים לשיכפול בחתי-חוקיים. התהליך פשוט ביותר. לוקי-חיים תקליט, עושים ממנו מסטר, ומעתיקים כמה שרוצים.

אבשלום רובין, בעל חברת התקליטים ישראלדיסק ומפיק פסטיבל-שירייהילדים,

חשוד: ליד הדואר המרכזי רווחים קלים -